

Tingvoll, 23.3.2023

Kommunane i Møre og Romsdal

KAMPEN MOT FRAMANDE ARTAR – VEIT KOMMUNEN KVA «UGRASET» HEITER?

Framande artar er rekna som eit av dei største problema vi har på verdsbasis. Så langt har folk flest ikkje oppfatta dette heilt, men det held på å nå fram til oss i Noreg også, etter kvart som problema kjem nær oss.

Lovgjevinga knytt til framande artar har som føresetnad at folk flest ikkje har ansvar fordi dei ikkje veit. Dei kan bytte og styre i hagane sine. Men profesjonelle har ansvar, for dei skal vite. Det gjeld entreprenøren som flytter massar, gartnerar som leverer tenester til andre og hagesenter, mellom anna.

Kommunen er stor grunneigar og stor eigedomsforvaltar lokalt. Naturmangfaldlova bestemmer noko om dette, merk spesielt vår utheving:

§ 7.(prinsipper for offentlig beslutningstaking i §§ 8 til 12)

Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, **og ved forvaltning av fast eiendom**. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen.

Kommunale vegar er i dette høvet kommunal eigedom, og t.d. kantslått og grøftereinsk er ein aktivitet som inngår i forvaltinga. Kommunen kjøper dessutan ofte masseflyttingstenester hos andre, og bør setje krav om at leverandørar har rutinar på dette området.

Det tyder at kommunen må ha kompetanse på området i alle fall, og dei må vere aktive innan dette temaet. Derifrå bør ikkje vegen vere så lang til at ein kan tilby publikum nokre tenester innanfor dette temaet.

Det er kan hende berre 10-20 framandartar som er mykje utbreidd i eit område. Då vil det vere overkomeleg at personell i landbruksavdelinga, i utetenesta og på servicekontoret kan lære seg såpass at dei vil kjenne igjen mange av dei aktuelle artane. Har ein dette som utgangspunkt, vil publikum t.d. kunne spørje om diagnose på servicekontoret, og det dei ikkje greier der kan nokon andre i kommunen ofte finne ut av. Så vil det vere ein mindre rest der ein har mistanke om at det kan vere ein aggressiv art, men ikkje veit kva det kan vere for noko.

Der privatpersonane ikkje kan ansvarleggjera, må kommunen kome i staden. Naturvernforbundet meiner at kommunen og innbyggjarane må finne fram til eit samspel der hageeigarane kan få hjelp til å finne ut kva problemet heiter, og så er det hageeigarane som i stor grad må gjere jobben med å fjerne

problemets, i alle fall på eigen grunn. Vår erfaring er at enkeltpersonar ofte vil bidra også utanfor gjerdet. Mellom anna viss dei får litt fagleg rettleiing.

I tillegg til diagnose bør det vere tilgang til hjelp med å finne måtar å bli kvitt framande artar. For mange av dei mest aktuelle artane finst hjelpa på nettet.

Dette brevet er ei oppmoding om

1. Kommunen sjekkar om dei forvaltar sine eigedomar etter naturmangfaldlova § 7.
2. Kommunedelplan for naturmangfald har eit kapittel om framande artar.
3. Kommunen har eit opplegg for korleis innbyggjarane kan få hjelp til artsbestemming av framande artar.

Kva kommunen gjer viss nokon kjem med ein art ingen kjenner? Kommunen kan ta kontakt med Naturvernforbundet, så kan det vere det går an å finne ei løysing.

Viss publikum kjem med brødposar innehaldande ubestemte artar, husk at slikt skal handsamast som avfall som ikkje skal kastast rundt hushjørnet.

Vil vi ha svar på dette brevet? Naturvernforbundet kjem til å oppmode publikum til å spørje kommunen om hjelp når dei står fast. Får dei hjelp hos kommunen, ber vi dei rose kommunen i lokalavisa. Vil ikkje kommunen hjelpe med dette, blir publikum oppmoda om å ta kontakt med oss. Så vi vil i grunnen ikkje ha svar.

Med helsing

Øystein Folden
Fylkesleiar